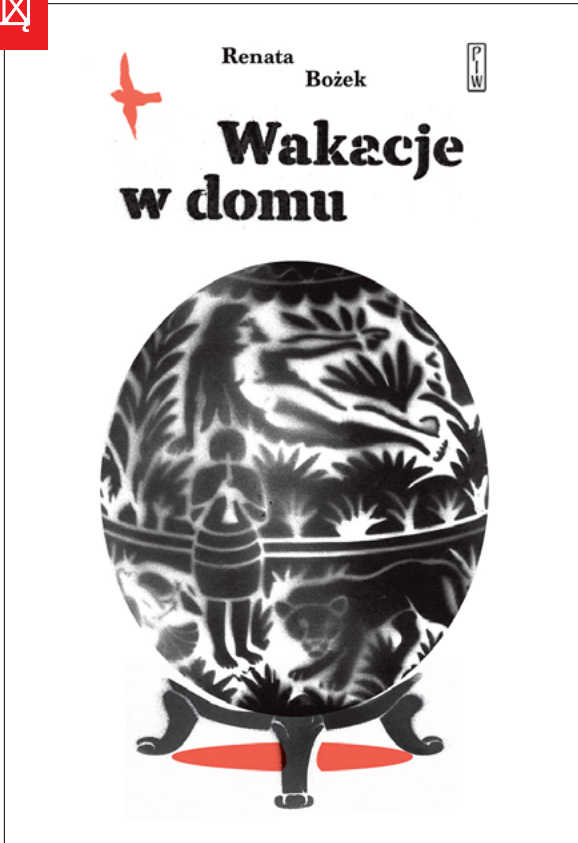

New Books *from Poland*

[Nowe książki z Polski]

Newsletter #26
marzec – maj 2026

Renata Bożek
*Wakacje
w domu*

Wydawnictwo: Państwowy
Instytut Wydawniczy
ISBN: 978-83-8442-015-7
Liczba stron: 336

Dobrze przyjęta *Wyjarzmiona* – poprzednia powieść autorki – przedstawiała losy wiejskiej dziewczyny i jej społecznego awansu w XIX-wiecznej Polsce, realizując, w nieco łotrzykowskiej konwencji, popularny w obecnie nurt „zwrotu ludowego”. I choć *Wakacje w domu* rozgrywają się w dystopijnej Polsce po polexicie, a język tym razem obrany został ze stylizacji na rzecz maksymalnej przezroczystości, ponownie pojawiają się tu imiona postaci oraz motywy z *Wyjarzmionej*, z *Różą/Rozalką* Balawender na czele. Osią fabuły jest śledztwo dotyczące hitlerowskich zbrodni w rodzinnej miejscowości bohaterki. Bożek łączy historyczną zagadkę z thrillerem i horrorem, a elementy powieści obyczajowej o wielkomięskiej inteligencji i nowej odsłonie napięć klasowych z oniryzmem i groteską. Składa się to na intrygującą, nawet jeśli niepozbawioną niedociągnięć całość. /AU/

Wojciech Chmielarz
*Tam, gdzie
zmrok
zapada
szybciej*

Wydawnictwo: Marginesy
ISBN: 978-83-68753-10-3
Liczba stron: 632

Chociaż *Tam, gdzie zmrok zapada szybciej* bywa przedstawiane jako horror, znacznie bliżej tej powieści do thrillera psychologicznego. Chmielarz osadza akcję w podkarpackim Paśle i skupia się na bohaterach obciążonych stratami, nierozliczonymi konfliktami, niegdyś popełnionymi błędami. To właśnie napięcia między nimi napędzają fabułę i stopniowo prowadzą do tragedii. Wątek nadnaturalny pozostaje na drugim planie – dla jednych będzie interesującym dopełnieniem historii, dla innych zbędnym dodatkiem. Autor po raz kolejny potwierdza sprawność w konstruowaniu wielowątkowej narracji i wiarygodnych postaci. Nie jest to książka wyposażona w dynamiczne zwroty akcji; napięcie rośnie powoli wraz z odkrywaniem kolejnych zależności. Najmocniej wybrzmiewa opowieść o gniewie, poczuciu krzywdy i konsekwencjach decyzji, które miały już dawno zostać zapomniane. /KM/

Michał Gołębiowski
*Zagraj
najlepszą
piosenkę
i odjedź*

Wydawnictwo: Arcana
ISBN: 978-83-68478-03-7
Liczba stron: 208

Zbiór próz Michała Gołębiowskiego układa się w dyptyk: pierwsza część, składająca się z krótkich opowiadań, jest afirmacją codzienności, w spokoju przeżywanej chwili, pogodnego i życzliwego spoglądania na otaczających ludzi, akceptacji wydarzeń, tych dobrych i tych z pozoru złych, dostrzeżenie w nich sensu i konieczności. Proza jak haust świeżego górskiego powietrza o poranku – teksty odnoszą się do rodzinnego Podhala pisarza. Druga część to mikropowieść, przedstawiająca „noc ciemną duszy” głównego bohatera, Andrzeja. Samotny mężczyzna w sile wieku mierzy się ze wspomnieniami, uzależnieniami, tęsknotą za ukochanymi, którzy odeszli lub których opuścił. Refleksje w oparach marihuany, przy dźwiękach psychodelicznego rocka zespołów hippisowskich z lat 60., przeplatane opowieściami Ojców Kościoła. Autor stawia pytanie o sens tego, co robimy, zastanawia się, czy jest wartość większa niż doczesne życie. /BG/

Sabina Jakubowska

Położne

powieść

Sabina Jakubowska *Położne*

Wydawnictwo: Grupa
Wydawnicza Relacja
ISBN: 978-83-68228-75-5
Liczba stron: 656

Powieść historyczna *Położne* Sabiny Jakubowskiej pozwala zobaczyć historię XX wieku w Europie Środkowej z nowej, czulej perspektywy. Bohaterami są osoby najbardziej bezbronne i zarazem obdarzone najsilniejszą wolą życia. Czytelniczki śledzą losy profesorki położnictwa Reginy, od degradacji w czasie II wojny światowej, przez medykację narodzin w epoce komunizmu, aż do uznania wiedzy, przekazywanej z ust do ust przez pokolenia kobiet. Autorka przypomina, że porodu nie zatrzyma ani bombardowanie Krakowa ani pochód pierwszomajowy. Ta pierwotna siła pokazana poprzez osobiste doświadczenia wyróżnia *Położne* na tle innych powieści historycznych podejmujących wątek roli kobiet w przeszłości. Autorka jest nauczycielką historii oraz doułą, dzięki czemu książkę wyróżnia gruntowna znajomość realiów zarówno historycznych, jak i medycznych oraz społecznych. //ZOZ/

Karolina Lewestam
Szmaty

Wydawnictwo: Czarne
ISBN: 978-83-8396-266-5
Liczba stron: 168

Książkę Karoliny Lewestam czytać można jako odpowiedź na pytanie postawione dwadzieścia lat wcześniej przez inną filozofkę – Jolantę Brach-Czainę w *Błonach umysłu* o to, jak mają się przedstawiać kobiety, skoro pozbawione są własnych nazwisk, gdyż te należą do mężczyzn. Autorka przez opisy tytułowych „szmat” nabywanych w dolnośląskich lumpeksach, kreśli historie „wszystkich swoich matek”, czyli kobiet z najbliższego kręgu (nazwanych tylko z imienia!), które ukształtowały jej sposób postrzegania ciała w procesie zmiany – od dziecięcego przez to „nad wyraz rozwinięte” po „dotknięte telimenozą” (syndromami starzenia). Narrację ubiera w formę listu do nastoletniej córki, w którym splata ze sobą reportaż z esejem filozoficznym; opowieści indywidualne z mitycznymi, przeplatając je metaforami zaczerpniętymi z wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej czy Sylvii Plath. /JC/

Maciej Płaza
*Kasperl
i Margit*

Wydawnictwo:
Wydawnictwo Literackie
ISBN: 978-83-08-08884-5
Liczba stron: 656

Kasperl i Margit to rozległa powieść realistyczna, obejmująca trzy dekady pierwszej połowy XX wieku. Autor prowadzi czytelnika ulicami znajdującego się pod zaborem Poznania, ukazuje dekadentkie oblicze Berlina lat 20., grozę Powstania Wielkopolskiego oraz okrucieństwo I wojny światowej. Losy bohaterów, ich życiowe wybory, zmagania i cierpienia pozostają nierozzerwalnie związane z burzliwym biegiem historii. Kasperl i Margit są niczym marionetki poruszane w sposób niekontrolowany w jakimś tajemniczym teatrze cieni. W tej powieści niewiele jest światła, choć momentami rozjaśnia ją komizm postaci oraz gorzki śmiech. Płaza jest znakomitym stylistą, wirtuozem języka. Z niezwykłą swobodą posługuje się zarówno gwarą, jak i językiem salonów. Ta biegłość w kształtowaniu słowa i konstruowaniu wielowątkowej, wielopłaszczyznowej fabuły sprawia, że powieść zachowuje lekkość mimo imponujących rozmiarów. /KH/

RADEK RAK

ilustracje Aleksandra Krzanowska

*Maja
i czas
motyli*

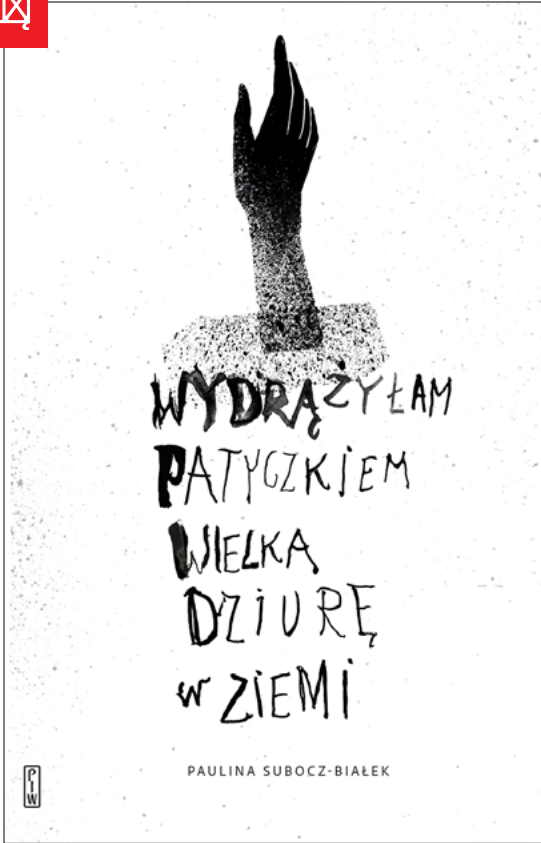
powergraph

#TataTeż
Czyta
2026

Radek Rak *Maja i czas motyli*

Wydawnictwo: Powergraph
ISBN: 978-83-68599-13-8
Liczba stron: 272

Radek Rak tym razem zwraca się do młodego czytelnika, tworzy książkę pełną budujących treści, które dopełnione zostały znakomitymi ilustracjami autorstwa Aleksandry Krzanowskiej. Autor posiada umiejętność pisania w prosty sposób o sprawach trudnych. Przykładem niech będzie kwestia rozvodu rodziców tytułowej bohaterki, trudności związanych z opieką naprzemienną czy odrzuceniem przez rówieśników. Rak uzupełnia treść powieści o informacje dotyczące otaczającego nas świata przyrody, który obserwują bądź w którym chcąc nie chcąc uczestniczą bohaterowie – pisze ciekawie o sprawach z pozoru niezajmujących, jak przepoczwarczenie, zwyczaj jeża czy zagadka pleni. Tworzy książkę o niespiesznej narracji, a przy tym wciągającą, która nie poucza, ale daje do myślenia. *Maja i czas motyli* jest pochwałą kontaktu człowieka z naturą i swego rodzaju adoracją relacji międzyludzkich. /KW/

Paulina Subocz-Białek
*wydrążyłam
patyczkiem
wielką dziurę
w ziemi*

Wydawnictwo: Państwowy
Instytut Wydawniczy
ISBN: 978-83-8196-970-3
Liczba stron: 64

Drugi zbiór wierszy Pauliny Subocz-Białek po dobrze przyjętym debiucie *Ostatnim locie Filomeli*. Mamy do czynienia z poezją konkretną, językowej gry, śpiewności i harmonii zaburzanej tu i ówdzie przez celowe wprowadzanie dysonansu. Zdaje się, że poetka konsekwentnie wchodzi na ścieżkę przededytowaną przez lata przez Krystynę Miłobędzką. Świat poetki Subocz-Białek budowany jest przez „mowę pamięci”. Z tym że nie jest to pamięć wszystkiego. Raczej wybranych fragmentów Życia czy Istnienia („istnieje/ może mniej/ więcej/ coś”) – połowiczności i niepewności, które prowadzą do tego, że stajesz wobec wyzwania „zamknąć wszystko/ i zamknąć nic”. Dodatkową zaletą książki jest jej forma: kieszonkowy rozmiar z oszczędną grafiką – na okładce dłoń wyrastająca wprost z podłoża (z tytułowej ziemi?) skierowana do góry. „podążaj wzrokiem za moim palcem”, powiada poetka w wierszu będącym wezwaniem – pieśnią (ciała, mrozu i krwi). /JP/

Wit Szostak
Suche strugi

Wydawnictwo: Powergraph
ISBN: 978-83-68599-16-9
Liczba stron: 336

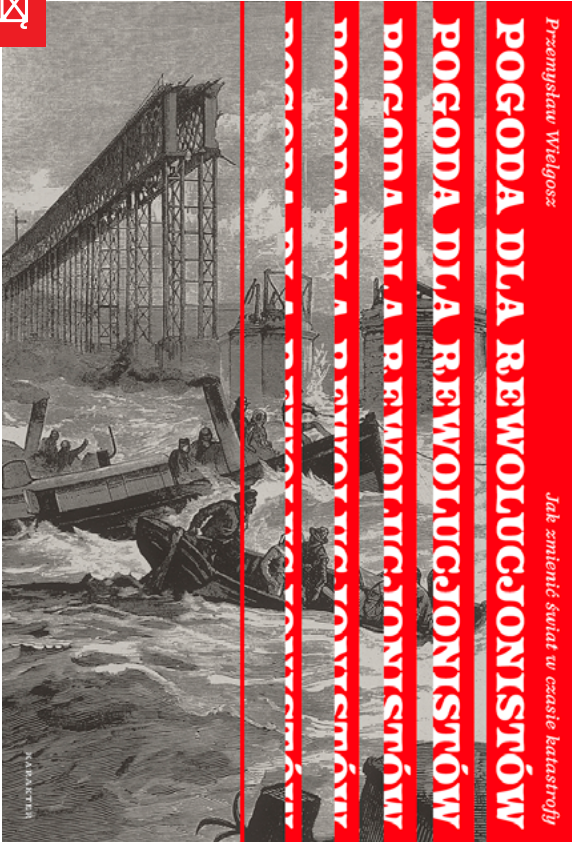
Punktem wyjścia najnowszej powieści Wita Szostaka *Suche strugi* staje się powrót sześćdziesięcioletniej Heleny do ruin kamienicy, w której niegdyś mieszkała. To właśnie w tym miejscu – pośród obnażonych ścian dawnych mieszkań – rodzi się wielowątkowa narracja splatająca losy bohaterki, jej męża i córki z historią Krakowa oraz opowieściami dawnych sąsiadów. Miasto pozostaje równorzędnym bohaterem tej historii, a jego topografia przechowuje wspomnienia i ślady ludzkich losów. Pamięć okazuje się jednak płynna, niepewna, czasem wręcz zdradliwa. Autora fascynuje kruchość wspomnień i pytanie o granicę między zmyśleniem a prawdą. Znajduje dla opowieści język, który sprawia, że historia bohaterki, która sama określa siebie mianem Nieistotnej, nabiera znaczenia. Szostak z niezwykłą wrażliwością potrafi operować słowem, co jest wielką zaletą jego pisarstwa. /GD/

Aleksandra Tarnowska
*Niedźwiedź,
syn
niedźwiedzia*

Wydawnictwo: ArtRage
ISBN: 978-83-6819-174-5
Liczba stron: 368

Po nagrodzonym Nagrodą Fundacji im. Kościelskich *Wniebogłosie* Aleksandra Tarnowska wraca z drugą książką – subtelną i poruszającą chłopacką powieścią o dorastaniu, pierwszych rozczarowaniach i momencie, w którym dzieciństwo zaczyna ustępować miejsca dorosłości. *Niedźwiedź, syn niedźwiedzia* przenosi czytelników do Narlıdere pod Izmir na początku lat dwutysięcznych. To właśnie tam poznamy nastoletniego Nazima, który mierzy się z pierwszymi życiowymi porażkami i pytaniem nawet nie o to, kim chce, a kim w ogóle może być. Czy doświadczenia, które go spotykają, uczynią go silniejszym, czy raczej oddalą od świata? Osadzona w Turcji – kraju, w którym autorka mieszka od dekady – powieść pozostaje historią uniwersalną i bliską niezależnie od miejsca. To słodko-gorzka opowieść, znakomicie komponuje się ze szklaneczką czaju i kawałkiem pistacjowej baklawy. /JK/

Przemysław Wielgosz
*Pogoda dla
rewolucjo-
nistów. Jak
zmienić świat
w czasie
katastrofy*

Wydawnictwo: Karakter
ISBN: 978-83-68059-96-0
Liczba stron: 368

Frapująca, dająca do myślenia, erudycyjna książka, która unaocznia bezsprzeczne powiązania między zmianami środowiska naturalnego a przemianami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi. Okazuje się bowiem, że w historii świata nieraz katalizatorem gwałtownych buntów, konfliktów i rewolucji były nie mniej intensywne kryzysy naturalne: drastyczna zmienność pogody, w tym okresy klęsk, zaraz czy nieurodzajów. Niezależnie, czy ich przyczyną były zjawiska w pełni naturalne (np. wybuch wulkanu), czy wyniszczająca działalność człowieka (np. monokultura upraw, deforestacja), skutki odczuwała i odczuwa zarówno planeta, jak i społeczeństwo wraz z połączonymi systemami gospodarczo-politycznymi. Gdy zaś systemy te dochodzą do granic swoich wyporności, klimat destabilizuje agresywne podejście do dóbr naturalnych, a najbiedniejsi i najmniej odporni jak zwykle cierpią najmocniej, nadchodzi tytułowa pogoda dla rewolucjonistów. /AZ/

Rafał Wojasiński
**Ludzie
czerwonego
słońca**

Z obrazami
Franciszka
Maśluszczaka

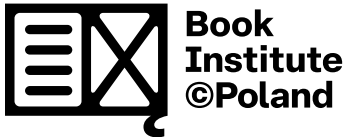
BOSZ

Rafał Wojasiński
**Ludzie
czerwonego
słońca**

Wydawnictwo: BOSZ
ISBN: 978-83-7576-883-1
Liczba stron: 80

Rafał Wojasiński jest mistrzem krótkiej formy prozatorskiej. Owszem, ma w dorobku pełnowymiarowe powieści, także świetne (*Stara, Tefil*), lecz kondensacja formy służy temu pisarstwu. *Ludzie czerwonego słońca* to historia tragedii rozgrywającej się, jak zwykle u Wojasińskiego, na prowincji, gdzie ściera się żywioł ludzki z żywiołem natury. Ta jest w opowieści swoistym komentatorem wydarzeń, spełnia rolę chóru tragedii antycznej – chóru tyleż będącego świadkiem, co odkrywającego tajemnicę zachowań bohaterów, może nawet do pewnej miary tajemnicę istnienia (w tym zakresie dopełnieniem piętrowym są zamieszczone w książce reprodukcje prac malarzkich Franciszka Maśluszczaka). Wojasiński rozgrywa na oczach czytelnika walkę o bohatera, walkę na śmierć i życie (dosłownie), w której o ocalenie bardzo trudno. /JP/

Przygotował zespół Instytutu Książki

Teksty:

Joanna Chludzińska /JC/, Gabriela Dul /GD/, Beata Górska /BG/, Katarzyna Humeniuk /KH/, Karolina Makieła /KM/, Zofia Ozaist-Zgodzińska /ZOZ/, Jakub Krasny /JK/, Jakub Pacześniak /JP/, Agnieszka Urbanowska /AU/, Katarzyna Wasiutyńska /KW/, Anna Zagórska /AZ/

Prowadzenie: Jakub Pacześniak

j.paczesniak@instytutksiazki.pl

www.instytutksiazki.pl

Zapraszamy do korzystania z programów Instytutu Książki:

[Sample Translations ©POLAND](#)

[Kolegium Tłumaczy](#)

Polecamy portal Instytutu Książki:

[Dziennik Literacki](#)